

Nieuwe gedichten 2006

Voor het eerst verschenen op de website van de Digitale
Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren

bron

De *Nieuwe gedichten 2006* verschenen voor het eerst op de website van de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren.

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_nie003nieu07_01/colofon.htm

© 2006 dbnl

januari 2006

Het ongerede

Toen radio's nog bakken waren
kon je op hun dashboard reizen,
kon je naar verlichte steden.
Al die steden, mooi op rijtjes,
kwamen door de kamer kraken,
bazelden met blikken bakkes
en bedoelden te bedoelen.
En wij hoorden, met de oren
bloot getrokken door een knipje,
mannenklanken zonder hoofden.
Kruissteekhandwerk broeide
op de stoelen onder ons.

Buiten, links en rechts een hoek om,
bij een standbeeld van drie palen
die op dunne doden leken
stonden mensen met gezichten.
Grote mensen huilden, buiten,
en ze mochten niet bewegen,
omdat niemand nog mocht zwichten.
Ook de tijd mocht niet bewegen.
Iedereen op heel de wereld,
heel de wereld van het dashboard
deed zijn mond dicht, maar de vogels,
wisten die veel, floten door.

Benen die verdwenen waren,
kon dat van het zwichten komen?
Werden die alvast begraven,
wachtend op wat verder leefde
en er later bij kwam liggen?
Doden, daaraan moest je denken,
maar ik kende nog geen doden
en we hadden zelf geen dieren.
Alle mensen droegen namen,
in het hoofd gegrifte namen,
n ht hfd ggrfte nmn.
Iedereen viel bijna om.

Wat ze aan elkaar begingen,
zweeg in dingen, alledaagse,
soms beschilderd en soms nuttig,
rond wat niet meer blijven zou.

Nieuw moet alles, nieuw en
nieuw en aan gebouwen
in de steden hangen rimpelloze
vrouwen, navels als de

ingang van een groeve, hun
gezichten, gaaf gewonnen uit een
menigte van stipjes, smuilend
om wat wij behoeven.

Joke van Leeuwen

‘Het ongerede’ zal in februari verschijnen in de nieuwe bundel *Wuif de mussen uit. Gedichten en beelden*, bij uitgeverij Em. Querido's Uitgeverij.

februari 2006

Met levensvragen

Soms, vaak eigenlijk (zelden niet), loopt de ezel in dood vogeltje ‘tegen dingen op’. Doende met mosterdpleisters en krammen, afkoelend, beseft het dat dingen hoge omwallingen hebben omdat het geen dingen zijn. Dood vogeltje identificeert ze als mensen en zelfs uit de Samaritanen onder hen kan veel mortel puilen. Eerst meende het dat het hier arrogantie betrof, maar aangezien de betreffende nogal veel identieks uitserveerde gaf dood vogeltje er de codificatie *arrogantisme* aan. Men bouwde zo eensluitend vanzelfsprekend aan hetzelfde dat bij gebrek aan besef de muur, vergaarde stenen feitelijk, onschokbaar werd opgeleverd.

Weinig tot niets vindt dood vogeltje, troonengel van den bloede, zo beledigend als nagewezen te worden op een these die het zaad der twijfel zaait. In concreto: dat het te wantrouwen is. Niets acht het zo onbewijsbaar als hets betrouwbaarheid. Ook trouwens voor hetzelfde, cold case zijnde. Maar wellicht had het hetzelfde domweg niet met een vinger moeten kruisen om een pijl te worden, in een alliantie met de tijd.

Als volgens Velimir Chlebnikov domheid, wijsheid en dwaasheid drie zusjes zijn, wie mogen dan hun ouders wezen? Daarover piekert dood vogeltje soms, misschien meer weerspiegelend dan bespiegelend, als het in een beving de panoramabocht kan houden en niet in een zandbank komt. Potsenmakend, in de regel in beslag genomen door klapperrataffaires, zet dood vogeltje – dat met de helm geboren niemand wist dan een tweelingbroer zonder vaste woon- of verblijfplaats – bij de roulette van het familiewezen in op intentie en detentie. Het balkt als een metafoor in klein kapitaal I-A.

Marc Kregting

‘Met levensvragen’ zal in februari verschijnen in de bundel *Dood vogeltje. Vluchtstroken*, bij uitgeverij Wereldbibliotheek.

maart 2006

Rue Neuve

Een vrouw haakt haar arm in
haar man kijkt om naar een etalage
daar hangt een winkelmeisje
pruiken op de poppen
de vrouw geeft hem een tik
nog voor hij het ziet

het meisje het jurkje het slipje

iemand zonder benen speelt muziek
wie heeft hem daar neergezet
veel te dicht bij de Peruvianen
een half orkest verkleed als net echt
zo zien we hen graag
met de panfluit in kleedjes
er rent een kind weg

de wafelbakker gilt
les voleurs winkelen ook
de straat begint te deinen
straks kantelen we nog
de rijen snoeren dicht
mijn schoenveter zit los
en ik kan me hier niet bukken.

Jef Aerts

‘Rue Neuve’ zal verschijnen in de debuutbundel *Voor je er bent* van Jef Aerts, die in april uitkomt bij uitgeverij De Bezige Bij.

april 2006

Dit dwingt tot duiding

Men neme een oude witte gevlekte doos
en noeme het een koelkast
men vulle hem met woorden
fernandes, frambozengazeuse, tiramisu

we schaffen ons enkele winterharde vogels aan
die zich ook op heldere vriesdagen laten horen

hun liedje is moeilijk te beschrijven
maar lijkt op het tokkelen op
de a-snaren van een viool

systematisch schijnt het licht
over zitstokken, trippelingen en het invlieggat

kom maar eens uit je woorden

G.G.M. Utermark

‘Dit dwingt tot duiding’ zal verschijnen in het mei-juninummer van *Passionate Magazine*, dat eind april uitkomt.

mei 2006

buurtbezoek

zijn familie en wij burens
ineens allemaal tegelijk
op bezoek in zijn kamer
de spullen onder ons

verdeeld. alleen de brief
in het linkervakje
van de zelfgemaakte
groene, houten kast

durven we
weg te gooien
noch te posten
of te lezen

een week later
loop ik
onder het erfstuk,
zijn paraplu.

door zijn regen
langs zijn huis

er staat iemand
teleurgesteld te kijken
naar de deur
die Willem niet open doet

Ilse Starckenburg

‘buurtbezoek’ zal in de loop van 2007 verschijnen in de nieuwe bundel van Ilse Starckenburg, bij Uitgeverij De Arbeiderspers.

juni 2006

Een traditioneel gedicht

Het braakland in de verte. Een woord oud als de weg naar Rome,
we hebben de verleiding niet weerstaan. Lijnen en plannen maken
dit uitdijende weiland. We zijn aangekondigd - houd je mond toch,
je ziet ons spoken, zoek een betrouwbare bron, huiverig voor iets

dat maar voorbij blijft gaan. Dan sta je recht en grijpt me beet. Nee,
het was andersom, je viel zelfs in het slootje. ‘Klaar,’ sta je te gapen
naderhand - je sopt terug je kleren in en niets en alles is veranderd,
om vrolijk van te worden. We haperen, het lange gras gesmolten,

we konden erop wachten: een van ons raakt achterop. Jij was er al,
jij ploetert voort. Tot uit het zicht. Wind. Een formatie trekvogels.
Was dit volgens afspraak, dan hebben we elkaar niet goed begrepen,
we zouden voor het donker thuis. Ik roep nog iets, en haak dan af.

Alfred Schaffer

'Een traditioneel gedicht' zal in augustus verschijnen in Alfred Schaffers nieuwe bundel *Schuim*, bij uitgeverij De Bezige Bij.

juli / augustus 2006

Het volle pond

1

Grandioos mislukt aan de navelstreng
willen je houwen fokking trouwen
nestje baby bouwen rouwen op hún tijd
dat noemen ze 'ik' fok de shit
en de navelstreng zo eng
mijn leven zeker streng als een ontwenningsskuur
ik spacete op de crèche met in mijn fles een goedje
ik spacete van groep één tot acht ik bracht
mijn middelbare school tot grote hoogte
met de pillen in mijn mik geen chick ooit
op een droogje stollie vodka voor de flow
ik kom 's ochtends niet meer thuis
ik heb no nono huis ik hoef geen buis
ik huur mezelf van het leven voor een snuif
ik weet nu even niet waar ik gebleven
vind mijzelf vanavond wel weer uit
met flessenpost en steeds een nieuwe
bruid op knieën bij de afterparty
trekt de kar die voor haar staat laat
wordt het nooit meer tijd een trendje
onze dood gaat dronken over straat.

2

Je e-mail heeft mijn firewall doorboord
heeft mijn oog ontdekt voor diepe wensen
zonder map mijn pijltje vliegt het scherm op en af
hoe wist je mijn adres ik heb je nooit gekend
beletterd is je stem die naar mij wenkt
en vorm krijgt in wat ik aan je schrijf
in Word mijn cursor tast je lijf en leden af
ik vul je aan ik schaaf je bij verwijder ongerechtigheid
ik krijg je naakt geen sletje dat als spam herkend
maar een toorts van ongeziene liefde liefje wacht
één muisklik en ik ben vannacht bij jou
pijltje schokt naar 'ja' raakt 'nee': niet opgeslagen
browse ik als digiredeloze loser alle lagen af -
staat alles stil jouw virus wakkert dieper zwart
aan in mij zo ziek van liefde dat ik crash.

3

Ik de actie lege stroat
hoek links hoek rechts
aan moeders arm zanikt vrede
geen ijsje maar een autobom

hoek links hoek rechts
drie stappen twintig yards
mijn scherpe schaduw werpt op straat
mijn grijns betekent nieuwe actie
vonken op mijn biceps
wie beweegt izz dood
een meisje beertje op de rugzak
hoek rechts een startende starter
op mijn loopbaan een raket
op jouw carrière morgenrood
gereutel in de afvoerputten
ik weg bestijg een flatgebouw
hoek links burens in het trappenhuis
schok schok schok lekker schok
hoek rechts wát nou deur
vuurtje schatje (aaargh!)
eindelijk ben waar zzèn wil
het volle pond
een leeg bad.

4

Een leeg bad kaaanker
kom op jongens moven zeg ik
jopie hier mohamed daar
de wereld is een winkelpui waarachtig daar
ligt het leven niet maar willen er wel bij
een leeg bad wat sei ik nou en nul is nul
maar jopie hier mohamed daar
ik heb mijn sjaal mijn stollie vod zing:
'hondje moet de kip verkrachten'
iedereen toch wierp naar ons de eerste steen
iedere krant toch zag het lege bad de open handen
goed gezien! geloof je eigen kutverhaal
moven naar het journaal ik ben er niet
ik ben als jopie en mohamed en de eerste steen
de fijne vrede heeft ons grof geschuurd voor ons
te lang geduurd kom ons maar hakken in het gareel
onze oorlog is een blind paard dat no nergens
komen wil dan bij zichzelf en daar te steigeren
in een woede zonder stal en zonder tekens yo
het is het leven zelf dat donderend door ons heen
trekt de zwarte gal die breekt is onze vrede.

Robert Anker

'Het volle pond' zal worden opgenomen in een volgende bundel van Robert Anker. Eind april verscheen, bij Em. Querido's Uitgeverij, van zijn hand de bundel *Heimwee naar*.

september 2006

De wagen van de deen

weet jij wie er vandaag onder de wagen

van de deen gaat liggen
onder de bedrijfswagen
wie er in de bedrijfswagen mag
de bootvluchteling
mag de bootvluchteling
in de bedrijfswagen
onder de wagen
is het beschutter
daar houden die mensen van
je zult het zien
met de wagen van die deen
gaat heintje van hiernaast
de pui rammen
van de bootvluchteling
had hij maar met zijn jatten
van de vrouw van de deen
af moeten blijven
maar met zijn nieuwe wagen
ja....joh
je moeder en een halfnaakte bosuil

Tsead Bruinja

‘De wagen van de deen’ wordt opgenomen in *Bang voor de bal*, de nieuwe bundel van Tsead Bruinja, die in januari 2007 zal uitkomen bij Uitgeverij Cossee.

oktober 2006

geheugenuitbreiding

schenk de slapende uw
ogen voor het uit de kassen
vallen, voel de ouderdom of bij
werkingen van een innoverend me
dicijn aan de tand   kleven.
poets grondig treur niet om belasting
van systemen. uit uw nalatenschap,
uit adem van geschrap. het vormt
uw zekeringskast, preventief,

vóór de implosie

Xavier Roelens

‘geheugenuitbreiding’ zal omstreeks 21 december a.s. verschijnen in het volgende nummer van *De Brakke Hond*.

november 2006

Bomen buigen weg van de kust

Bomen buigen weg van de kust
voor het huis schuift een steiger

de rechte gevel en rechte steiger
zijn bomen die naar je wuiven

het huis vanuit een rijdende tram
helt in de wind die van zee komt

je buigt je hoofd onder de steiger
kijkt naar buiten als je thuis bent.

Erik Lindner

Dit gedicht zal in januari 2007 verschijnen in het poëzietijdschrift *Het liegend konijn*; het wordt in 2008 ook opgenomen in Erik Lindners nieuwe bundel *Terrein*, die zal uitkomen bij Uitgeverij De Bezige Bij.

december 2006

wat er van je overblijft

wat er van je overblijft als er in je lichtkoepel van geborgenheid plotseling een schuurmachine aanslaat die met grove korrel de opperlaag van geluk van je huid afschraapt en de zenuwuiteinden van je gevoel sloopt om je zonder omhulling of waarneming achter te laten

is je bodem, is de rest waarin je bent en waarin tot je stomme verbazing gift ligt opgeslagen, vrijheid, ruimte en ook de lucht waarmee je heel zacht en zonder haat en afzender natuurlijk onbekend haar ziel aanrilt, zodat zij bijna zonder het te merken nog een laatste keer huivert van jouw adem en opstijgt van het verheugsel in jouw aanraking

hoezeer jouw bestaan ook dooft in de tocht die ruist onder het aanwezige waarin zij omloopt

Henk van der Waal

Dit gedicht zal in februari 2007 verschijnen in Henk van der Waals nieuwe bundel *Vreemdgang*, bij Uitgeverij Em. Querido.